

com una allau, com abans els exploradors de l'Àrtic, el lector de *Germà de gel* avança a les palpentes i, si no es perd és gràcies a una narradora que té la contenció i la concisió de la fred, que li va i que es va obrint camí com un trencaglaç, que sap adaptar-se i adaptar-nos als imprevistos personals i familiars, a les descobertes intel·lectuals, i artístiques, i a les situacions amb què es troba. Però no ho oblidem. Som en el segle XXI, el segle de les princeses i dels egos, dels fills dels pares separats, dels traumes i dels psicòlegs quasi *prêt-à-porter*, a l'abast de molta gent; som, doncs, en un món habitat per individus amb solituds acompanyades, que ens acosten, però que també ens separen. Quasi al final de la novel·la, a Islàndia, la narradora se'n va a un concert amb una noia d'Alaska. La té al costat. Mentre els músics toquen, aquella noia "retransmet la nit als seus vuit-cents amics de Snapchat obviant absolutament la seva presència". Doncs això. Benvinguts a

Alicia Kopf a davant d'una de les obres que formen part del projecte artístic que inclou la novel·la 'Germà de gel' IMMA ÀVALOS

Kopf és fràgil i dura, sensible i arrogant

Vies d'aproximació al gel

A *Germà de gel* la protagonista és la germana perquè, tot i el títol, el llibre gira molt més al voltant del diari de recerca d'ella que no pas de la història del germà. O de la mare. O del pare absent. Alguns lectors –no pas tots– podem pensar que ens hauria agradat haver sabut més coses del germà, que és *borderline* o Asperger o autista. Tant se val, "que sovint el nom fa la cosa". És un germà que viu "atrapat en el gel" i que sorprèn i inquieta. I fins i tot podríem arribar a pensar que ens hauria agradat saber més coses de la mare, perquè ha viscut més que no la narradora i perquè ha carregat força més amb el pes feixuc de la responsabilitat de tenir un fill de gel. Alicia Kopf ho admet. Naturalment. Però podia haver fet una altra cosa? ¿L'alteritat, ben mirat, pot anar gaire més enllà d'unes descripcions, d'unes reflexions, d'unes intuïcions, d'una recerca o d'un punt de vista personal?

El que prova Kopf, doncs, és arribar a l'altre parlant, sobretot d'ella mateixa. Convertida en la narradora del llibre –en l'únic personatge principal, de fet– potser el títol d'aquesta novel·la sigui equívoc. I sobretot, no sigui exacte. Però *Germà de gel* està ben escrit. I té aquesta patina de modernitat, barreja de dietari, reflexió i

relat que sembla que hagin de tenir avui totes les novel·les. (I millor, que no siguin ben bé allò que abans pensàvem que eren, novel·les del segle XX. Puaf!)

No pas sempre prou ben travat i tampoc no pas tot el que hi llegim sempre necessari, em sembla que les claus de *Germà de gel* són en capítols com *Symsonia*, *Matrioixka*, o *teoria de la narradora buida*, i en alguns apunts... Ja he escrit que el que hi ha en aquesta novel·la és la recerca de la narradora. Tres obsessions: la familiar, centrada especialment en el seu germà; l'artística, que es concreta sobretot en unes reflexions literàries i en un dietari sobre una exposició a ARCO; i el pretext metafòric –i no tan metafòric– de l'interès pels pols i per l'Àrtic i per la neu i el gel, una visió un xic enciclopèdica però també impactant, que culmina en un dietari d'un viatge a Islàndia. Sí, Alicia Kopf és una creadora molt llista. I sap explicar-se.

Amb un embolcall de modernitat Intel·ligent i sobradament preparada, ha sabut, a més, envoltar el seu llibre d'un embolcall de modernitat: dibuixos, fotografies, unes impressions al Parc Nacional de Jökulsárlón que m'han fet pensar en haikus... Més com un mosaic que no pas

un món que ens ignora encara que ens tingui a tocar. Benvinguts a un món ple de solidaritats de cap de setmana o de viatges *low cost*, a un món carregat de molta més informació que empatia, a un món amb una fidelitat comparable al compromís de permanència dels mòbils.

Però també un món amb gent sensible, que vol i dol i que sap que només hi ha moments. Tot plegat, pot ser que sigui, doncs, com el pol nord. L'aventura promet. Qui no hi voldria anar, malgrat que per arribar-hi avui tot siguin viatges organitzats? El problema és que per saber exactament on para ens cal fer tot de càlculs geogràfics i matemàtics, perquè resulta que el pol no és sinó "una abstracció geogràfica absolutament buida".

Alicia Kopf els sorprendrà. Jo diria que és de les millors representats de la nova forçada de joves escriptors o artistes. Fràgil i al mateix temps dura, sensible però també arrogant és tal com diu ella que veu els narradors omniscients, i que si ja no són seus, el món i la literatura seran cada cop més de gent com ella. I ho faran bé. Però alerta, que després dels trenta anys hi ha els quaranta anys i que els anys continuaran passant. Com sempre, doncs, el primer objectiu del viatge és saber prescindir d'algunes planes i d'algunes impressions massa primes, sobrereres com els fragments de gel que es desprenen de la massa efímera, però ben cohesionada dels grans icebergs. Són fragments que no fan novel·la. Glaç d'Instagram. *

GERMÀ DE GEL
Alicia Kopf
Premi Documenta
Premi Llibreter
Editorial: L'Altra
Barcelona, 2015
Pàgines: 236
Preu: 18 euros

Libres